

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0822U101069

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-12-2022

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №371 від 26.12.2022 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хворостянко Наталія Анатоліївна

2. Nataliia A. Khvorostianko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1680-7322

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Соціальні та поведінкові науки

Дата захисту: 08-12-2022

Спеціальність за освітою: Психологія

Місце роботи здобувача: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 541

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.41

Тема дисертації:

1. Психологічні особливості соціальної ініціативності студентської молоді
2. Psychological features of social initiative of student youth

Реферат:

1. Дисертація присвячена теоретико-експериментальному дослідженню психологічних особливостей соціальної ініціативності студентської молоді. Проведено теоретико-методологічний аналіз наукових джерел в галузях педагогіки, соціології, політології, філософії щодо засад вивчення ініціативності та соціальної ініціативності. Проаналізовано основні психологічні підходи до дослідження соціальної ініціативності: психоаналітичний, біхевіоральний, асоціативний, функціональний, позитивний, соціальний, культурно-історичний, діяльнісний, суб'єктивний, системний, інтегрований. На підставі теоретичного аналізу виявлено, що соціальна ініціативність є видом ініціативності та рушійною силою соціальної активності особистості. Встановлено сутність та змістове наповнення поняття «соціальна ініціативність». Визначено основні властивості соціальної ініціативності особистості: соціальне мислення, соціальні установки, самоствалення, самостійність, відповідальність, цілепокладання, благополуччя,

самоствердження, мотивація досягнення успіху, лідерство, комунікативна поведінка та готовність до соціальної активності. Проаналізовано наукові дослідження ініціативності та соціальної ініціативності особистості в онтогенезі. Виявлено, що перші прояви соціальної ініціативності відбуваються в підлітковому віці, а вершиною розвитку соціальної ініціативності є юнацький вік. Обґрунтовано властивості та структуру соціальної ініціативності студентської молоді. Виділено компоненти соціальної ініціативності в студентів ЗВО: когнітивно-оціночний, мотиваційно-вольовий, поведінково-комунікативний. Встановлено властивості кожного з компонентів соціальної ініціативності здобувачів вищої освіти: когнітивно-оціночний компонент складається з соціальних установок, соціального мислення, самостварення, самостійності та відповідальності; мотиваційно-вольовий компонент включає в себе цілепокладання, самоствердження, благополуччя та мотивацію досягнення успіху; поведінково-комунікативний компонент складається з наступних властивостей: лідерство, готовність до соціальної активності та комунікативна поведінка. На основі теоретико-методологічного дослідження сформовано визначення соціальної ініціативності студентської молоді як системної якості особистості, що виявляється в наявності соціальних когніцій, адекватного самостварення та мотивації для реалізації лідерських та комунікативних якостей, під час самостійної та відповідальної соціально активної діяльності, яка спрямована на досягнення соціально-особистісного благополуччя та цілей особистості. Встановлено психологічні особливості соціальної ініціативності студентської молоді, які виражаються в компонентах, рівнях та показниках соціальної ініціативності в здобувачів вищої освіти. Високий рівень соціальної ініціативності здобувачів вищої освіти характеризується високим рівнем розвитку соціальних установок направлених на процес соціальної діяльності; високим ступенем розвитку соціального мислення; адекватним сприйняття себе та оцінювання своєї поведінки; самостійністю та відповідальністю під час процесу соціальної діяльності; наявністю цілей в житті, бажанням їх втілювати та вмінням їх проектувати; конструктивним самоствердження; високим рівнем розвитку суспільного та особистісного благополуччя; високим рівнем мотивації досягнення успіху; високим рівнем прояву лідерських якостей та готовності до активної соціальної діяльності, комунікативною поведінкою. Середній рівень соціальної ініціативності студентів окреслюється наявністю високого рівня розвитку соціальних установок орієнтованих на результат соціальної діяльності; середнім рівнем розвитку соціального мислення; завищеною самооцінкою; самостійною діяльністю та відповідальністю, яка залежить від рівня зацікавленості в ситуації; наявністю життєвих цілей, але тільки часткове вміння їх реалізовувати; деструктивним проявом самоствердження; середнім рівнем розвитку благополуччя; мотивацією досягнення успіху, яка реалізується при наявності особистісних потреб; середнім рівнем готовності до соціальної активності; наявністю комунікативної поведінки, якій характерний авторитаризм та маніпулювання; лідерськими якостями, які виражені не повною мірою. Низькому рівню соціальної ініціативності студентської молоді притаманно низький рівень розвитку соціальних установок направлених на процес та результат соціальної діяльності; соціальне мислення, яке виражається в небажанні впливати та покращувати життєві ситуації; низький рівень самооцінки, неповна міра сприйняття своєї поведінки; низький рівень самостійності та відповідальності, уникнення складних життєвих ситуацій; небажання та невміння реалізувати власні цілі; відмова від самоствердження; не наявність прагнення до благополуччя та мотивації для досягнення успіху; низький рівень готовності до соціально активної; наявність комунікативної поведінку, яка виражається в уникненні комунікацій та небажанні відстоювати власні позиції; відсутність лідерських якостей.

2. The dissertation is devoted to the theoretical-experimental study of the psychological features of the social initiative of student youth. The theoretical and methodological analysis of scientific sources in the fields of pedagogy, sociology, political science, and philosophy regarding the principles of studying initiative and the social initiative was carried out. The main psychological approaches to the study of the social initiative are analyzed: psychoanalytic, behavioral, associative, functional, positive, social, cultural-historical, activity, subjective, systemic, and integrated. Based on the theoretical analysis, it was found that social initiative is a type of initiative and the driving force of the social activity of an individual. The essence and content of the concept of "social initiative" have been established. The main properties of a person's social initiative are determined: social thinking, social

attitudes, self-attitude, independence, responsibility, goal setting, well-being, self-affirmation, motivation to achieve success, leadership, communicative behavior, and readiness for the social initiative. Scientific studies of initiative and social initiative of an individual in ontogenesis are analyzed. It was found that the first manifestations of social initiative occur in adolescence, and the peak of the development of social initiative is in youth. The properties and structure of the social initiative of student youth are substantiated. The components of social initiative among students of higher education institutions are distinguished: cognitive-evaluative, motivational-volitional, and behavioral-communicative. The properties of each of the components of the social initiative of students of advanced education have been established: the cognitive-evaluative component consists of social attitudes, social thinking, self-esteem, independence, and responsibility; the motivational-volitional component includes goal setting, self-affirmation, well-being, and motivation to achieve success; the behavioral and communicative component consists of the properties of leadership, readiness for social activity, and communicative behavior. Based on theoretical and methodological research, the definition of social initiative as a systemic quality of an individual was formed, which is manifested in the presence of social cognitions, adequate self-esteem, and motivation for the realization of leadership and communicative qualities, during independent and responsible socially active activities aimed at achieving social and personal well-being and personal goals. The psychological features of the social initiative of student youth, which are expressed in the components, levels, and indicators of social initiative among students of higher education, have been established. The high level of the social initiative of higher education graduates is characterized by a high level of development of social attitudes aimed at the process of social activity; a high degree of development of social thinking; adequate self-perception and evaluation of one's behavior; independence and responsibility during the process of social activity; the presence of goals in life, the desire to realize them and the ability to project them; constructive self-affirmation; high level of development of social and personal well-being; high level of motivation to achieve success; a high level of manifestation of leadership qualities and readiness for active social activity, communicative behavior. The average level of the social initiative of students is outlined by the presence of a high level of development of social attitudes oriented to the result of social activity; an average level of development of social thinking; inflated self-esteem; independent activity and responsibility, which depends on the level of interest in the situation; the presence of life goals, but only a partial ability to realize them; a destructive manifestation of self-assertion; an average level of well-being development; motivation to achieve success, which is realized in the presence of personal needs; an average level of readiness for social activity; the presence of communicative behavior characterized by authoritarianism and manipulation; leadership qualities that are not fully expressed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Андрущенко Т.В., Хворостянко Н.А. Специфіка соціальної активності молоді: психологічний вимір. Габітус. 2021. № 22. С. 129–133.
- 2. Хворостянко Н.А. Тренінгова програма психологічного розвитку соціальної ініціативності студентської молоді. Наукові перспективи. 2022. № 8(26). С. 422–433.
- 3. Хворостянко Н.А. Психологічні особливості мотиваційно-вольового компоненту соціальної ініціативності в студентському віці. Молодий вчений. 2021. № 12 (100). С. 11–15.

- 4. Khvorostianko N.A. Social initiative of the student youth as a subject psychological research. Colloquium-journal. 2021. № 27 (114). P. 21-24.
- 5. Andrushchenko T.V., Khvorostyanko N.A. Psychological Issues of Students' Social initiative in Higher Education Establishments: Systemic Approach. Interdisciplinary studies of complex systems. 2022. № 20. P. 73-84
- 6. Khvorostianko N.A. The influence of external factors on the psychological development of youth social initiative. Eurasian scientific discussions: collection of scientific papers with Proceedings of VI International Scientific and Practical Conference, July 3-5, 2022, Barcelona, Spain. Barcelona, 2022, P. 177-180.
- 7. Хворостянко Н.А. Психологічні особливості когнітивно-оціночного компоненту соціальної ініціативності студентської молоді. International scientific innovations in human life: collection of scientific papers with Proceedings of XV International Scientific and Practical Conference, September 1-3, 2022, Manchester, United Kingdom. Manchester, 2022, P. 209-213.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Андрущенко Тетяна Вікторівна
2. Tetiana V. Andrushchenko

Кваліфікація: д.політ.н., професор, 23.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6701-8035

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ставицька Світлана Олексіївна

2. Svitlana O. Stavytka

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0800-0876

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Код за ЄДРПОУ: 02070884

Місцезнаходження: просп. Берестейський (Перемоги), 54/1, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дроздов Олександр Юрійович

2. Oleksandr Y. Drozdov

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6682-9108

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02125674

Місцезнаходження: вул. Гетьмана Полуботка, буд. 53, Чернігів, Чернігівський р-н., 14013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ступак Оксана Юріївна

2. Oksana Y. Stupak

Кваліфікація: д.пед.н., доц., 13.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6732-4569

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com/citations?user=YB18mQ8AAAAJ&hl=ru>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федоренко Алла Федорівна

2. Alla F. Fedorenko

Кваліфікація: к.психол.н., доц., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8180-4494

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=5tIyCOwAAAAJ&hl=uk>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Яценко Тамара Семенівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Яценко Тамара Семенівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кліваденко Наталія Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна